

2. IZPIT IZ KVANTNE MEHANIKE I

15. september 2008

1. Obravnavaj dvodimenzionalni harmonski oscilator

$$H_0 = \frac{\mathbf{p}^2}{2m} + \frac{1}{2}kx^2 + \frac{1}{2}(4k)y^2.$$

- (a) Kolikokrat je degeneriran energijski nivo z energijo $\frac{9}{2}\hbar\omega$, kjer je $\omega = \sqrt{\frac{k}{m}}$? Zapiši bazo podprostoru, ki ustreza temu energijskemu nivoju.
- (b) Kaj se zgodi s stanji tega energijskega nivoja, če na delec poleg harmonskega potenciala deluje še anharmonska motnja,

$$H = H_0 + \lambda x^2 y?$$

Računaj v prvem redu perturbacije!

2. Delec s spinom 1 je v stanju

$$|\psi\rangle = \sqrt{\frac{1}{6}}|1, 1\rangle + \sqrt{\frac{2}{6}}|1, 0\rangle + \sqrt{\frac{3}{6}}|1, -1\rangle,$$

kjer smo valovno funkcijo delca razvili po lastnih stanjih operatorjev kvadrata velikosti ($\mathbf{S}^2$) in komponente z (S_z) spina delca.

- (a) Pokaži, da so valovne funkcije $|1, 1\rangle$, $|1, 0\rangle$ in $|1, -1\rangle$ tudi lastne funkcije operatorja S_z^2 !
- (b) Izračunaj pričakovano vrednost operatorja S_z^2 !
- (c) Kakšni so možni izidi meritve operatorja S_z^2 ? S kolikšno verjetnostjo izmerimo vsakega od teh rezultatov?
- (d) V kakšnem stanju je delec takoj po meritvi operatorja S_z^2 , če je bil rezultat te meritve $\hbar^2$?
- (e) Zapiši lastna stanja operatorja S_x^2 v bazi z dobrima $\mathbf{S}^2$ in S_z ! Namig: izrazi operator S_x z operatorjema $S_{\pm}$!
- (f) Po meritvi (d) opravimo še meritev operatorja S_x^2 . S kolikšno verjetnostjo izmerimo rezultat 0?
- (g) Na poljubnem stanju delca s spinom 1 zaporedoma opravimo meritve operatorjev S_x^2 , S_y^2 in S_z^2 . Naštej vse možne rezultate teh meritev!